

עת"א 68866/06/20 - בוריס ניסנוב נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 68866-06-20 ניסנוב (אסיר) נ' שרות בתי הסוהר

לפני	כבוד השופט גיא שני
העותר	בוריס ניסנוב (אסיר)
נגד	
משיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

פסק דין

לפני עתירת אסיר שעניינה שילובו של העותר בהליך טיפולי בתחום עבירותיו. העותר נושא בעונש מאסר לתקופה של כ-15 שנים, החל משנת 2012, זאת עקב הרשעתו בעבירות שונות לרבות עבירות אלימות.

מאז הגשת העתירה הוגשו כמה הודעות עדכון מטעם המשיב והתקיימו שלושה דיונים. הסיבה לכך היא מחלוקת שנתגלעה בין העותר לבין המשיב באשר למתווה הטיפול. כך, המשיב משרטט תכנית שתתחיל בתחום ההתמכרויות ורק אחר-כך תנותב לתחום האלימות, ואילו העותר גורס כי השלב הראשון - טיפול בהתמכרויות - מיותר וחסר הצדקה. בהתאם להחלטות בית המשפט התקיימו שתי בדיקות משלימות בנושא: האחת בהתייחס לעמדת הנרקולוג (ראו החלטה מיום 4.8.2020), והאחרת בהתייחס לבדיקות שתן של העותר שהעלו ממצא חיובי (ראו החלטה מיום 22.9.2020).

בסופו של יום ולאחר כל הבירורים, עומד המשיב על כך שהעותר זקוק לטיפול בתחום ההתמכרויות. זאת לא משום שהעותר מכור בהווה - על-פי הנתונים הוא אינו מכור בהווה - אלא משום הרקע של שימוש בסמים ובאלכוהול בעבר (לרבות על-פי דיווחיו-שלו), ומסקנת גורמי הטיפול כי הוא מצוי "על רצף ההתמכרויות". קראתי בעיון את חוות הדעת שהוגשו בעניינו של העותר. מחוות דעת אלה עולה כאמור רקע של התמכרות לסמים ולאלכוהול, ואף נכונות של העותר עצמו, בשעתו, לעבור טיפול בתחום זה. עוד עולה כי עמדתו הרפואית של הנרקולוג (שלא ראה צורך בטיפול בהתמכרות) הובאה בחשבון, אך לאור כלל הנתונים ולאחר היועצויות ובחינת התיק הסוציאלי של העותר, גורמי הטיפול באו לכלל מסקנה כי דרוש טיפול מקדים בתחום ההתמכרויות.

בעת"א 65584-02-20 פתפות נ' שירות בתי הסוהר (9.6.2020) התייחס כבוד השופט דרואן-גמליאל למחלוקת דומה, וכך כתב:

אכן, במבט ראשון נראית החלטת המשיב כבלתי מובנת, אולם במבט שני - ובמיוחד במשקפי הדין המינהלי - נמצאת החלטת המשיב בתחום הסבירות, כשהיא מושתתת על מצע עובדתי מספק:

גורמי טיפול, לצד הערכתם לדרך שעושה העותר, עומדים על המלצתם לשילוב העותר בטיפול סמים. מדובר בטיפול שאיננו מתרכז אך ורק בבעיית שימוש בסם במובן הצר, אלא טיפול שמטרתו התייחסות והטבה של תפיסות והתנהגות במובן רחב הרבה יותר... המשיב נשען על חוות דעתם של גורמי טיפול, כאשר מדובר על מספר חוות דעת של מספר גורמים, ובראשם ראש תחום התמכרויות שהיא סמכות גבוהה בשב"ס בעניין זה. לא אוכל להתערב בשיקול דעת טיפולי, כאשר איננו חורג מהסביר, ואף לא להתערב בשיקול דעת של המשיב שסומך ידו והחלטתו על אותם שיקולים טיפוליים. אין לומר ששיקולי דעת אלו חסינים לעולם, אך וודאי שראוי שהתערבות בית המשפט בהם תעשה במשורה ורק במקרים שבהם חוסר הסבירות זועק מנסיבות המקרה.

הדברים יפים גם לענייננו. להודעת העדכון האחרונה מטעם המשיב צורפה התייחסותו המפורטת של ראש תחום טיפול בהתמכרויות בשב"ס, המאגדת את השיקולים שעמדו ביסוד עמדתם של גורמי המקצוע בנוגע לצרכי הטיפולים של העותר. ניכר כי מדובר בעמדה המושתתת על היכרות מעמיקה ובחינה רצינית, ואיני מוצא חוסר סבירות קיצוני במסקנה שהתקבלה. אני רואה להדגיש כי מקובלת עליי עמדתו של המשיב אשר לפיה תכנית הטיפול-השיקומי נקבעת בסופו של דבר על-בסיס מכלול שיקולים, ולא רק על-בסיס אבחון רפואי לגבי שימוש או אי-שימוש בסמים בהווה. וכפי שנכתב באחת הפרשות: "העובדה שקיימת לכאורה סתירה בין עמדת גורמי הטיפול ובין עמדת גורמי הרפואה, אין בה דבר מכיוון שלא מדובר בסתירה אמיתית. גורמי הרפואה מדווחים על מצבו הפיזי של העותר נכון להיום ואין מחלוקת בעניין זה שכיום העותר אינו מכור לאלכוהול אולם הנזקקות שלו לטיפול נובעת מהתמכרותו בעבר..." (עת"א 59-058-06-20 **נטרושילי נ' שירות בתי הסוהר** (23.9.2020)). ועוד נפסק במקרה אחר כי: "יש לזכור, כי עניין הטיפול המתאים לכל אסיר הוא בלב שיקול הדעת של המשיב. מדובר בשיקול דעת מקצועי של אנשים שעיסוקם טיפול והם מטפלים באלפי אסירים... על פי אותה התרשמות של גורמי הטיפול שכאמור הם אנשי מקצוע, העותר סובל מהתמכרות, ולכן כאשר מדובר בהתרשמות כזו לאורך זמן, נראה כי החלטתו של המשיב היא סבירה" (עת"א 57672-10-19 **כראג'ה נ' שירות בתי הסוהר** (19.2.2020)).

לאור המקובץ, לא ראיתי להתערב בשיקול דעתו של המשיב.

ואחרי שאמרתי מה שאמרתי, אבקש להוסיף גם-זאת: בהינתן העובדה שאינה שנויה במחלוקת, כי כיום העותר אינו משתמש בסמים ומשובץ באגף נ"ס, מצאתי לנכון להמליץ לגורמים המוסמכים בשב"ס לבדוק - ולו פעם נוספת - אם ניתן להגשים את מטרות הטיפול בפן ההתמכרותי בדרך של שילוב העותר בקבוצות (סעיף 9(ב) לנוהל 01-0002).

בכפוף לאמור, העתירה נדחית.

ניתנה היום, כ"א חשוון תשפ"א, 08 נובמבר 2020, בהעדר

עמוד 2

הצדדים.